

ske forhold er uafklarede, at skyldneren har handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender, at en ikke uvæsentlig del af gælden er pådraget ved strafbare forhold eller erstatningspådragende adfærd, at skyldneren har undladt at afdrage på sin gæld, selv om skyldneren har haft rimelig mulighed herfor, at skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, eller at skyldneren stifter ny gæld efter, at gældssaneringsagen er indledt. Disse forhold er i overensstemmelse med, hvad der i dag er gældende ret på gældssaneringsområdet.

Ved i lovteksten at opregne nogle omstændigheder, der i almindelighed skal udelukke gældssanering, kan der forekomme situationer, hvor en gældssanering, selv om der ikke foreligger nogle af de opregnede udelukkelsesgrunde, alligevel bør nægtes. Konkursrådet foreslår på den baggrund, at skifteretten skal kunne nægte at afsige kendelse om gældssanering, selv om der ikke foreligger omstændigheder som nævnt direkte i lovteksten, hvis der foreligger andre omstændigheder, som taler afgørende imod gældssanering.

Konkursrådet finder endvidere, at det udtrykkeligt bør nævnes i lovteksten, at betydningen af de omstændigheder, der i almindelighed vil udelukke gældssanering, afsvækkes med tiden, således at de efter et vist tidsrum ikke længere vil tale afgørende imod gældssanering. De præventionshensyn, hensynet til retsfølelsen og særligt hensynet til kreditorerne, der hindrer gældssanering, vil efter en årrække kunne være nedtonet så meget, at en omstændighed, der efter loven normalt vil hindre gældssanering, ikke længere i sig selv vil være tilstrækkeligt til at nægte skyldneren gældssanering.

Der henvises til betænkningen side 85 ff.

4.1.2.3. Justitsministeriet kan tilslutte sig Konkursrådets synspunkter, herunder at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis ensartede begæringer om gældssanering synes at kunne blive vurderet forskelligt afhængigt af, hvor i landet sagen behandles. Justitsministeriet er ligeledes enig i, at betingelserne for at få gældssanering bør fremgå direkte af konkursloven, hvilket vil medvirke til at skabe en mere ensartet og forudsigelig retsstilling både for skyldneren og for kreditorerne.

Justitsministeriet kan også tilslutte sig Konkursrådets forslag til, hvilke omstændigheder der i almindelighed bør udelukke gældssanering. Som anført af Konkursrådet svarer disse forhold til, hvad der gælder i dag på gældssaneringsområdet, således som gældende ret er kommet til udtryk i de overordnede domstoles praksis. Det er således ikke hensigten, at den foreslåede ændring af konkurslovens § 197 generelt skal

udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der efter gældende ret gives gældssanering.

I forbindelse med høringen over betænkningen er det bl.a. blevet anført, at Konkursrådets forslag til en bestemmelse, der nærmere beskriver betingelserne for at nægte gældssanering, ikke vil medvirke til en præcisering af den nugældende retstilstand, bl.a. fordi der fortsat skal foretages en række skønsmæssige vurderinger. Det anføres endvidere, at en oprensning af nægtelsesgrunde i loven øger risikoen for, at antallet af gældssaneringskendelser vil blive reduceret i forhold til i dag.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det imidlertid ikke være muligt at udforme praktisk anvendelige regler, der udelukker, at skifteretten skal foretage en konkret vurdering af den enkelte gældssanerings sag. En sådan retstilstand vil efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke være hensigtsmæssig, idet den endelige afgørelse af, om skyldneren opfylder betingelserne for at få gældssanering bør bero på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Konkursrådets forslag vil således medvirke til at skabe en mere ensartet og forudsigelig retstilstand på gældssaneringsområdet, samtidig med at der fortsat i et vist omfang er plads til et konkret skøn vedrørende den enkelte skyldners forhold.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at der som anført af Konkursrådet påhviler skifteretten et selvstændigt ansvar for, at betingelserne for gældssanering er opfyldt og for, at indholdet af gældssaneringen ikke er i strid med almindelig praksis fra de overordnede domstole. Det er således principielt uden betydning, om fordringshaverne afholder sig fra at deltage i processen, eller om de ligefrem tilkendegiver en positiv holdning til spørgsmålet om gældssanering eller bestemte budgetmæssige spørgsmål, jf. betænkningen side 51.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til konkurslovens § 197), og bemærkningerne hertil.

4.2. Realisation af aktiver, herunder pensionsordninger

4.2.1. Gældende ret

Skifterettens afgørelse af, om skyldneren må antages at være håbløst forgældet, jf. den økonomiske betingelse i konkurslovens § 197, stk. 1, nr. 1, bygger på oplysninger om skyldnerens aktuelle indtægter, skyldnerens aktuelle muligheder for på anden måde at rejse penge og en prognose angående dennes fremtidige indtægtsmuligheder.